

Sammanfattning och rekommendationer

Sammanfattning

Flygplanet startade från Svegs flygplats för en reguljär flygning mot Stockholm/Arlanda. Strax efter start, på ca 500 fots höjd, inträffade motorstörningar på båda motorerna med kraftiga fluktuationer i dragkraft och varvtal. Befälhavaren uppgav att det under den tid som störningarna pågick var svårt att hålla flygplanet flygande och att en nödlandning i terrängen kunde bli nödvändig. Störningarna upphörde emellertid efter ca en minut och flygplanet kunde vända tillbaka till Svegs flygplats och utföra en normal landning.

Efter tillbudet tillvaratog haverikommissionen flygplanets FDR (färdregistrator) och CVR (ljudregistrator). De registrerade parametrarna från FDR utvisade dock orealistiska värden, beroende på att operatören inte hade erforderlig dokumentation för att konvertera inspelade värden till användbara enheter. Ljudregistratorn hade inte stängts av efter tillbudet, vilket medförde att registreringarna i samband med tillbudet hade spelats över.

Haverikommissionen utförde en korrigerig och analys av inspelade data från färdregistratorn. Tillsammans med en ljudanalys från en privat film som tagits vid tillfället, kunde konstateras att starten sannolikt skett med ett för lågt motorvarvtal (RPM). Vid en dialog med flygplantillverkaren framkom att det var ett tidigare känt problem att start med för lågt RPM i vissa fall kunde orsaka motorstörningar. Det har tidigare inträffat en allvarlig olycka där för lågt RPM i starten konstaterades vara orsaken.

Den operativa dokumentationen hos operatören innehöll dock inte i erforderlig grad information om potentiella risker vid start med för lågt RPM. Den aktuella flygplanstypen har inget varningssystem för start med felaktig motorkonfiguration och nödchecklistan innehåller inte någon procedur för omedelbara åtgärder som besättningen ska kunna utantill.

Vid den undersökning som utförts i samband med tillbudet kunde även vissa tekniska brister konstateras. Korrosionsskador samt provisoriska reparationer i vissa av flygplanets system noterades vid den tekniska undersökningen. Vidare kunde konstateras att tekniska fel inte skrivits in i flygplanets loggbok.

Tillbudet orsakades sannolikt av ett för lågt varvtal (RPM) i samband med starten. En bidragande orsak har varit att flygplanstypen saknar varningssystem för start med felaktig motorkonfiguration.

Rekommendationer

EASA rekommenderas att:

- Utredda förutsättningarna för installation av varningssystem på den aktuella flygplanstypen som varnar förarna vid felaktig motorkonfiguration i samband med start. (RL 2014:07 R1)

- Verka för att nödchecklistan på flygplanstypen revideras så att åtgärder vid motoroscillationer i samband med start ändras till att ingå som ett ”Memory item”. *(RL 2014:07 R2)*
- Vidta åtgärder för att säkerställa att utbildning och fortbildning på flygplanstypen kompletteras med information och träning avseende risker med felaktiga motorkonfigurationer vid start. *(RL 2014:07 R3)*